

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Неля ПОДЛЕВСЬКА

01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
 Спеціальність 014 Середня освіта
 Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
 Освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
 Обсяг дисципліни 5 кредитів ЄКТС
 Шифр дисципліни – ОПП.12
 Статус дисципліни обов'язкова (цикл дисциплін професійної підготовки)
 Факультет гуманітарно-педагогічний
 Кафедра слов'янської філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю		
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит	
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття						
Д	4	8	5	150						-	150	-	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної «Середня освіта Українська мова та література. Англійська мова»

Робоча програма складена Інна Горячок кандидат педагогічних наук, доцент Інна ГОРЯЧОК

Схвалено на засіданні кафедри слов'янської філології.

Протокол від 29.08.2025 №1

Зав.кафедри Наталія Торчинська Наталія ТОРЧИНСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету Неля Подлевська Неля ПОДЛЕВСЬКА

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	Української філології		Оксана ЮЦИШИНА
Завідувач кафедри	Української філології		Анатолій ЯНЧИШИН

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітній компонент «Педагогічна практика» є складником обов'язкової частини професійної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної «Середня освіта Українська мова та література. Англійська мова»

Пререквізити – сучасна українська мова, історія української літератури, методика навчання української мови, методика навчання літератури¹.

Кореквізити – атестаційний іспит зі спеціальності.

Відповідно до ОПП із зазначеної спеціальності дисципліна має забезпечити:

компетентності:

ЗК04.Здатність працювати в команді.

ЗК07.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, генерувати ідеї, ухвалювати ефективні рішення.

ЗК08.Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК09.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК

10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ФК01.Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здатність до здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК02.Здатність розуміти та застосовувати основи педагогіки і психології в освітній діяльності у закладах загальної середньої освіти для планування та проектування освітнього процесу, зокрема в інклюзивному середовищі.

ФК03.Здатність до пошуку ефективного використання традиційних та інноваційних технологій (зокрема інформаційно-цифрових), форм, методів, засобів організації освітньої діяльності (зокрема дистанційних).

ФК04.Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації задля оптимізації освітнього процесу.

ФК07.Здатність використовувати знання про історію слов'янських народів, їхні літератури, мови, матеріальну і духовну культуру задля різнобічної перцепції концептуальної та лінгвальної картин світу слов'ян, формувати в учнів інтерес до їхнього вивчення.

ФК08.Здатність орієнтуватися в українському / англійському літературному процесі на тлі світового, критично осмислювати нові художні тенденції, формувати національну свідомість, державницьку позицію, культурний світогляд учнів, їхні ціннісні орієнтації на основі сприйняття здобутків українського / англійського письменства.

ФК09.Здатність дотримуватися сучасних мовних норм англійської / української мов, обирати мовні засоби відповідно до комунікативної ситуації.

ФК10.Здатність використовувати принципи орфографії, пунктуації англійської / української мов у педагогічній діяльності.

ФК11.Здатність використовувати знання фонетичної системи англійської/української мов, явищ її історичного розвитку у педагогічній діяльності.

ФК12.Здатність використовувати знання морфологічної системи, основних дериваційних моделей англійської /української мов, історії їх становлення у педагогічній діяльності.

ФК13.Здатність використовувати знання складу та організації лексичного та лексико-

фразеологічногорівніванглійської,українськоїмов,особливостейвживанняфразеологічних одиниць у педагогічній діяльності.

ФК14.Здатність використовувати знання синтаксичних принципів англійської мови,

українськоїмови,основнихдиференційнихознакструктуриреченняуанглійській,українській мовах у педагогічній діяльності.

ФК16.Здатністьвикористовуватидосягнення сучасної методики навчання англійської / українськоїмови/літературивосвітньому процесіуЗЗСО,атакожузакладахпозашкільної освіти.

ФК17.Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, формувати в учнів соціокультурну компетентність.

ФК18. Здатність до критичного аналізу, діагности і корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК20.Здатність дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності.

ФК21.Здатністьздійснюватипедагогічнудіяльністьнапрогностичнійоснові.

ФК 22. Здатність здійснювати педагогічну діяльність на засадах педагогічного партнерства.

ФК23.Здатністьздійснюватиосвітнійпроцесвідповіднодонормативно-правовихзасад сучасноїосвітиУкраїни,зокремавідповіднодоумовреалізаціїКонцепціїНовоїукраїнської школи.

Програмні результати навчання:

ПРН 03. Усвідомлювати значущість української мови як державної та послуговуватися нею в усіх сферах суспільної діяльності.

ПРН04.Розуміти значення полікультурної освіти, цінувати її різноманіття, володіти іноземними мовами, керуватися у педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 06. Знати закономірності розвитку особистості, вікові психологічні та гендерні особливості учнів, застосовувати диференціацію навчання, виявляти потреби й можливості учнів та організовувати освітній процес відповідно до них, зокрема в умовах інклюзивного середовища.

ПРН 07. Уміти формувати в учнів ключові і предметні компетентності та здійснювати міжпредметні зв'язки.

ПРН 08. Вміти планувати й організовувати освітній процес відповідно до нормативно-правових засад сучасної освіти України, зокрема й відповідно до умов реалізації Концепції Нової української школи.

ПРН09.Знати засади проектування, контролю, діагностування й моніторингу навчальних досягнень учнів, та реалізовувати їх на практиці у процесі вивчення англійської /української мови/ літератури.

ПРН10.Умітистворюватибезпечноосвітнєсередовище,здійснювати просвітницьку роботу з учнями щодо безпеки життєдіяльності, організовувати співпрацю з учнями та їхніми батьками.

ПРН12.Уміти використовувати знання про концептуальну та мовну картину світу слов'янських народів, з'ясовувати лінгвокраїнознавчий потенціал англійських та українських вербальних одиниць, формувати в учнів інтерес до вивчення матеріальної і духовної культури слов'ян.

ПРН13.Уміти використовувати знання історико-культурних тенденцій розвитку англійської / української літератури в контексті світової, творчої спадщини її найяскравіших представників, поезики їхніх художніх творів; епох (періодів), напрямів, течій, жанрів, стилів, шкіл для формування соціокультурних компетентностей учнів.

ПРН14.Володітиправописноютакультуromовноюкомпетентностямизукраїнської / англійської мов, логічно, аргументовано викладати свої думки, володіти формами та засобами результативної комунікації з учасниками освітнього процесу.

ПРН15. Володіти знаннями з фонетики/орфоепії/орфографії/лексикології/граматики //пунктуації англійської / української мов, уміти практично використовувати їх в освітньому процесі, знати методику формування мовних компетентностей учнів.

ПРН 17. Уміти застосовувати у професійній діяльності сучасні принципи, форми, методи, прийоми навчання та обирати доцільні технології (зокрема інформаційно-цифрові, дистанційні) і методики викладання англійської / української мови /літератури у ЗЗСО

ПРН 18. Уміти розробляти навчально-методичне забезпечення для проведення занять із англійської / української мови / літератури у ЗЗСО.

ПРН 19. Уміти здійснювати засобами мови і літератури морально-етичне, національно-патріотичне, родинно-сімейне, художньо-естетичне, екологічне виховання на уроках та в позакласній діяльності.

ПРН 21. Уміти на основі інноваційного мислення аналізувати й оцінювати проблеми у професійній діяльності, обирати ефективні шляхи їх вирішення, самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діагностувати і коригувати її результати.

ПРН22. Володіти інформаційно-цифровими та комп'ютерними технологіями, уміти застосовувати їх в освітньому процесі.

ПРН24. Дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності.

ПРН 25. Володіти навичками міжособистісної та міжкультурної взаємодії, спілкування з представниками інших етнічних груп/поляків.

Мета – формування у здобувачів вищої освіти системи педагогічних умінь та навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії вчителя англійської мови і літератури, вчителя української мови і літератури в оптимально наближених до роботи за фахом умовах.

Предмет практики: організація та проведення педагогічної практики.

Завдання – поглиблення, систематизація і закріплення соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та фахових знань, здобутих на відповідних етапах теоретичного навчання, застосування їх для творчого розв'язання конкретних педагогічних завдань; розвиток у майбутніх вчителів професійно-педагогічної компетентності та професійно значущих якостей особистості; оволодіння сучасними методами і формами педагогічної діяльності, новими прогресивними технологіями навчання; формування у практикантів умінь проводити уроки з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності; вироблення творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності; розвиток у практикантів умінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності, вносити відповідні корективи у програму професійного саморозвитку; виховання у студентів стійкого інтересу до професії вчителя, потреби у педагогічній самоосвіті.

3. Структура і зміст програми

3.1. Програма практики

№	Зміст практики	Кіл-ть годин
1	Участь у настановній конференції	2
2	Знайомство здобувачів вищої освіти з іспецифікою діяльності закладу загальної середньої освіти (школою, ліцеєм, гімназією); системою освітнього процесу в ньому.	4
3	Знайомство з керівниками від бази практики, обговорення з ними завдань та системи навчально-виховної роботи в класі. Знайомство з учнями класів, до яких вони прикріплені для проходження практики.	4
4	Складання індивідуального плану роботи з педагогічної практики; узгодження та затвердження календарного графіку проходження практики керівниками практики.	2
5	Вивчення документації ЗЗСО (Статуту ЗЗСО, Правил внутрішнього розпорядку, розкладу, планів навчальної та виховної роботи, документації вчителя української мови та літератури, журналів, іншої документації). Вивчення вимог до ведення та зберігання шкільної документації.	8
6	Вивчення системи планування роботи вчителя української мови та літератури на рік, семестр та окреме заняття.	10
7	Відвідування уроків української мови та літератури, які проводять вчителі-керівники від бази практики, та аналіз уроків-спостережень.	10
8	Планування та підготовка до проведення пробних уроків з української мови та літератури	20
9	Проведення пробних уроків	20
10	Планування та підготовка до проведення залікових уроків з української мови та літератури	20
11	Планування та підготовка до проведення позаурочного навчально-виховного заходу з української мови та літератури	14
13	Проведення позаурочного навчально-виховного заходу	4
14	Вивчення досвіду роботи вчителів української мови та літератури бази практики.	10
15	Ознайомлення з навчально-методичною літературою з питань використання інноваційних технологій у навчанні української мови та літератури	6
16	Виготовлення дидактичних матеріалів до уроків української мови та літератури.	10
17	Оформлення звітної документації.	4
18	Участь у звітній конференції. Захист практики.	2
	Загальна кількість годин:	150

3.2. Вимоги до звіту про практику (робоча документація)

Після завершення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Звітна документація з практики подається здобувачами вищої освіти керівнику практики від кафедри для перевірки упродовж трьох днів після завершення практики.

У звітній документації студента-практиканта мають бути:

1. Щоденник практики.
2. Письмовий звіт про проходження педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти.
3. Аналіз уроків спостережень. (Додаток Б).
4. Плани-конспекти пробних уроків. (Додаток В).
5. Плани-конспекти залікових уроків. (Додаток Г).
6. План-конспект позаурочного навчально-виховного заходу. (Додаток Д).
7. Дидактичні матеріали.

Загальні вимоги до оформлення звітної документації такі. Документи оформляються охайно. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку (додаток А). Звітна документація обов'язково повинна містити перелік всіх документів практики із зазначеними сторінками. Оформлення звітних документів входить в час проходження практики. Їх перевіряють і затверджують керівники практики від бази практики та навчального закладу. Звіт здобувача про практику оформляється у вигляді друкованого тексту на листках формату А4, у форматі Word, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: верхнє - 2, нижнє - 2, лівє - 3, правє - 1,5. Нумерація сторінок наскрізна.

4. Технології та методи навчання

Форми організації навчання: практична підготовка, консультація, самостійна робота, індивідуальні завдання (звіт з практики).

Методи навчання: словесні (розповідь викладача, бесіда, пояснення), наочні (демонстрація реальних або зображених об'єктів, явищ і їх спостереження).

Технології навчання: репродуктивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, технології дистанційного, контекстного навчання.

Інструменти ІКТ (Power Point, MOODLE, ZOOM, месенджери (Viber, корпоративна електронна пошта тощо).

5. Методи контролю

На всіх етапах проходження практики здобувачі вищої освіти отримують індивідуальні консультації у керівників практики від кафедри. Обов'язковим для здобувача є ведення щоденника з практики встановленого зразка, в якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи та форми контролю, і який додається до звіту з практики.

Після завершення практики здобувачі вищої освіти надають керівнику практики від кафедри звітну документацію. Захист звіту з практики проводиться на звітній конференції з практики. На звітну конференцію необхідно подати звіт, заповнений щоденник та зробити презентацію про свою роботу в закладі загальної середньої освіти.

Оцінка за практику виставляється членами комісії із захисту практики. До уваги береться виконання програми практики та реалізація поставлених завдань, якісна характеристика продуктивності діяльності здобувача-практиканта керівником практики від кафедри та керівниками від бази практики, якість підсумкової документації та подання її у встановлені терміни.

6. Оцінювання результатів практики

Оцінювання здійснюється за основними видами навчальної діяльності, висновками керівників практики, якістю звітної документації та захистом результатів. Таблиця 2 містить критерії оцінювання педагогічної практики здобувачів.

Таблиця 2 – Структурування програми практики за видами робіт

Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)

Виконання програми практики***			Оцінка керівника практики від:		Якість звіту, захист		Разом балів
Проведення уроків з укр.мови	Проведення уроків з літер	Проведення уроків з англійської мови	кафедри	бази	звіт	захист	
8–12	8–12	8–12	3–5	3–5	12–20	18–30	60–100

Накопичена здобувачем сума балів зарезультатами поточного оцінювання різних видів навчальної роботи та підсумкового контрольного заходу згідно з таблицею 3 трансформується в інституційну шкалу оцінювання та шкалу оцінювання ЄКТС.

Таблиця 3 – Співвідношення шкал оцінювання інституційної та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна оцінка (опис рівня досягнення здобувачем запланованих результатів навчання з освітнього компонента)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90–100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з освітнього компонента, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83–89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з освітнього компонента та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73–82		Задовільно/Satisfactory – достатній рівень. Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з освітнього компонента
D	66–72		
E	60–65		
FX	40–59	Незараховано	Незадовільно/Fail – недостатній рівень. Низка запланованих результатів навчання з освітнього компонента відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0–39		Незадовільно/Fail – результати навчання відсутні

7. Рекомендована література

1. Горячок І.В.: Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти: методичні рекомендації для проходження практики здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за ОПП «Середня освіта. Мови і літератури (англійська, українська)». Хмельницький, 2022. 26 с.
2. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті: Електронний ресурс: <https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/plozhennya/pro-praktychnu-pidgotovku.pdf>
3. Семеног О., Базиль Л., Дятленко Т. Фахова практика вчителя-словесника. Луганськ : Ноулідж, 2011. 496 с.
4. Сірант Н. П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики: навч.-метод. посіб. Львів, 2013. 116 с.
5. Токмань Г., Козубенко Л., Дига Н., Черниш Н. Практика в системі бакалаврської і магістерської освіти філолога: літературознавчий аспект : навчальний посібник Ніжин, 2018. 304 с.

Інформаційні ресурси:

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни). Пошук – Кафедра слов'янської філології- Середня освіта (Мови літератури (англійська, українська)) - Практики бакалаврів:
<https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=8447>
2. Інституційний репозитарій ХНУ. URL: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>
3. Електронна бібліотека ХНУ. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/page_lib.php

Обладнання

[illegible]

Зразок титульної сторінки плану-конспекту уроку

План-конспект

Уроку англійської/української мови/літератури, проведеного в _____ класі

(повна назва ЗЗСО)

студенткою/ом _____ групи

спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова та література.
Англійська мова та зарубіжна література)

Зразок оформлення титульного аркуша звіту з практики

Хмельницький національний університет
Кафедра слов'янської філології

ЗВІТ

з _____
практики
база практики _____

Галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка _____

Предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова та література.

Англійська мова та література)

Студента (ки) _____ курсу, група _____
Шифр Підпис Ініціали, прізвище

Керівник від кафедри

Керівник від бази практики

Прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь

Прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь

Підпис

Підпис

Кількість балів _____

Оцінка за шкалою:

національною

_____/ЄКТ

С _____

Члени комісії:

Підпис, дата

Ініціали, прізвище

Підпис, дата

Ініціали, прізвище

Підпис, дата

Ініціали, прізвище

